

PROGRAM PORADENSKÝCH SLUŽEB

na Gymnáziu Jana Blahoslava Ivančice, p. o.

školní rok 2021-2022

Standardní činnosti výchovného poradce

Poradenská činnost

- 1) Poradenská pomoc (ve spolupráci s kariérovým poradcem) při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:
 - a) koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství - kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
 - b) poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem),
 - c) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (poradna, centrum) a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,
 - d) poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.
- 2) Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.
- 3) Zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání (vstupní a průběžné) a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních.
- 4) Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- 5) Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
- 6) Poskytování služeb kariérového poradenství (ve spolupráci s kariérovým poradcem) pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona.

Metodická a informační činnost

- 1) Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
 - a) v otázkách kariérového (ve spolupráci s kariérovým poradcem) rozhodování žáků,
 - b) s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
 - c) s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - d) s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
 - e) v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.

- 2) Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.

- 3) Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování se žáků (ve spolupráci s kariérovým poradcem), integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.

- 4) Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.

- 5) Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.

- 6) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

- 7) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Standardní činnost kariérového poradce

Poradenská činnost

- 1) Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:

- a) koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství - kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
- b) základní skupinová šetření k volbě povolání, administrace, zpracování a interpretace zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků,
- c) individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti (ve spolupráci s třídním učitelem),
- d) poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem),
- e) zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek,
- f) poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

2) Poskytování služeb kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona

Metodická a informační činnost

- 1) Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků.
- 2) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti kariérového poradce, navržená a realizovaná opatření.
- 3) Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy (ve spolupráci s výchovným poradcem).

Standardní činnosti školního metodika prevence

Metodická a koordinační činnost

- 1) Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci Minimálního preventivního programu školy.
- 2) Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
- 3) Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
- 4) Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
- 5) Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
- 6) Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.
- 7) Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování.
- 8) Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- 9) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
- 10) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnost

- 1) Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- 2) Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- 3) Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poskytovatelé sociálních služeb, zdravotnická zařízení, Policie České republiky, orgány sociálně-právní ochrany dětí, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).
- 4) Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.
- 5) Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

Prevenční a intervenční činnost

- 1) Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).
- 2) Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
- 3) Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními (ve spolupráci s výchovným poradcem).

Standardní činnosti školního psychologa

Poradenská činnost

- 1) Podílí se na vytváření programu poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole, včetně programu primární prevence.
- 2) Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci.

Diagnostika a depistáž

- 1) Spolupráce při zápisu do 1. ročníku (prima i první ročník čtyřletého studia)
- 2) Depistáž specifických poruch učení v základních a středních školách.
- 3) Diagnostika při vzdělávacích a výchovných problémech žáků.
- 4) Depistáž a diagnostika nadaných dětí.
- 5) Zjišťování sociálního klimatu ve třídě.
- 6) Screening, ankety, dotazníky ve škole.

Konzultační, poradenská a intervenční práce

- 1) Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou poskytována podpůrná opatření prvního stupně (pomoc při sestavování plánu pedagogické podpory, vedení).
- 2) Péče o žáky, kterým jsou poskytována podpůrná opatření druhého až pátého stupně (pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu, vedení).
- 3) Individuální případová práce se žáky v osobních problémech (konzultace, vedení).
- 4) Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce.
- 5) Prevence školního neúspěchu žáků (náprava, vedení, apod.).
- 6) Kariérové poradenství u žáků.

- 7) Techniky a hygiena učení pro žáky.
- 8) Skupinová a komunitní práce s žáky.
- 9) Koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy apod.
- 10) Podpora spolupráce třídy a třídního učitele.
- 11) Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání.
- 12) Konzultace se zákonnými zástupci při vzdělávacích a výchovných problémech dětí.
- 13) Podpora tolerantního a multikulturního prostředí ve škole a školském zařízení.
- 14) Podpora pro dlouhodobě selhávající žáky ve vzdělávání.

Metodická práce a vzdělávací činnost

- 1) Metodická podpora při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- 2) Metodická pomoc třídním učitelům.
- 4) Účast na pracovních poradách školy.
- 5) Metodické intervence z psychodidaktiky pro učitele.
- 6) Besedy a osvěta (zákonným zástupcům).
- 7) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního psychologa, navržená a realizovaná opatření.

Standardní činnosti koordinátora pro nadané a mimořádně nadané žáky

1. Je podřízen statutárnímu zástupci ředitelky školy

2. Koordinuje

- vyhledávání intelektově nadaných dětí
- vytváření individuálních vzdělávacích programů pro integrované žáky

3. Samostatně zajišťuje a společně s třídními učiteli sleduje žáky nadané a talentované a navrhuje další péči o tyto žáky

- vede administrativu svojí činnosti – případová dokumentace, zápisy zjednání, evidence konzultací
- neustále se vzdělává, sleduje nabídku vzdělávacích kurzů v rámci DVPP a vybraných se aktivně účastní
- projednání individuálních vzdělávacích programů s třídními učiteli a zákonnými zástupci

4. Předkládá řediteli školy:

- návrhy organizačních opatření pro zvýšení kvality péče o žáky nadané a mimořádně nadané
- zpracované individuální vzdělávací programy pro nadané a mimořádně nadané žáky a návrh ekonomických požadavků na zabezpečení péče o tyto žáky

Plány práce pracovníků ŠPP na GJB Ivančice ve školním roce 2021-2022

Plán práce výchovné poradkyně

Průběžně

- řešení kázeňských a prospěchových problémů žáků,
- spolupráce s pedagogy, třídními učiteli a vedením školy při řešení kázeňských a prospěchových problémů žáků,
- pravidelné konzultace s problémovými žáky a jejich zákonnými zástupci,
- vyhledávání studentů (ve spolupráci s pedagogy a třídními učiteli), u nichž vzdělání a vývoj vyžadují zvláštní pozornost,
- při výskytu potíží s učením a chováním stanoví, zda by měl být žák odborně vyšetřen, a snaží se získat souhlas rodičů,
- spolupráce s PPP v Brně a dalších městech,
- spolupráce se SPC v Brně,
- koordinace péče o žáky se SVP,
- seznamování pedagogů se závěry a doporučeními školských poradenských zařízení,
- koordinace a spolupráce s vyučujícími při vzniku a realizaci PLPP, IVP, vyhodnocování těchto opatření, tvorbě Školních dotazníků a Školních dotazníků PUP MZ,
- předkládá řediteli školy vypracované IVP, Školní dotazníky, Školní dotazníky PUP MZ,
- příprava podmínek pro studenty s PUP MZ u maturitních zkoušek
- individuální konzultace, jednání se zákonnými zástupci studentů, s nimiž řeší konkrétní problémy,
- projednávání PLPP, IVP aj. se zákonnými zástupci studentů, studenty,
- iniciování preventivních programů v oblasti výchovných problémů, neprospěchu,
- zprostředkovávání nových metod diagnostiky a intervence pedagogům,
- péče o dokumentaci studentů se SVP (Matrika aj.), odesílání dotazníků do PPP a SPC,
- vedení dokumentace výchovného poradce,
- zpracovávání přehledu studentů se SPV a jeho aktualizace,
- zajišťování didaktických materiálů a spec. pomůcek,
- spolupráce se všemi členy ŠPP,
- spolupráce s ŠMP v oblasti rizikového chování studentů,
- spolupráce s kariérovým poradcem při přípravě exkurzí a přednášek pro studenty (Gaudeamus aj.),

- konzultace s kariérovým poradcem v souvislosti s dalším studiem maturantů (kariérové poradenství),
- spolupráce s ředitelkou školy, ŠMP a školní psycholožkou při řešení podnětů ze schránky důvěry,
- prezentace poradenských služeb,
- sledování příslušné legislativy,
- stálé vzdělávání se v oboru, účast na školeních pro výchovné poradce,
- prezentace školy na veletrzích a burzách SŠ, v rámci dnů otevřených dveří školy aj.

Září

- koordinace tvorby PLPP 1. stupně, IVP a dalších podpůrných opatření
- speciální Den otevřených dveří MU
- koordinace přípravy Školních dotazníků pro studenty se SVP (návrhy vyšetření)
- zajištění uzpůsobení podmínek pro MZ (vyšetření v PPP, PUP MZ) pro studenty s PUP MZ
- vyhledávání případných studentů se SVP v prvních ročnících
- příprava Programu poradenských služeb ŠPP na GJBI
- příprava Plánu činnosti ŠPP na daný školní rok
- seznamy studentů s PO, dokumentace, matrika školy, seznámení pedagogického sboru s metodami výuky jednotlivých studentů s PO
- žákovské portfolio (projekt) - realizace v hodinách Ov a ZSV, metodika práce připravena (viz Dokumenty VP, Teams MS)

Říjen

- koordinace uzpůsobení podmínek MZ pro žáky s předpokladem PUP
- koordinace tvorby IVP a podpůrných opatření
- veletrh SŠ Amos na ZŠ V. Menšíka v Ivančicích - prezentace školy

Listopad

- veletrh o pomaturitním vzdělávání Gaudeamus
- zajištění prezentace GJBI na základních školách, besedy s žáky i jejich rodiči
- prezentace GJBI na Veletrhu středních škol v Brně
- průběžná vyhodnocení PLPP 1. stupně - koordinace
- vyhodnocení prevence školní neúspěšnosti - 1. čtvrtletí školního roku

Prosinec

- zajištění prezentace GJBI na základních školách, besedy s žáky i jejich rodiči
- den otevřených dveří gymnázia (pro ZŠ)
- spolupráce na zajišťování přijímacích zkoušek „nanečisto“

Leden

- test profesní orientace pro zájemce ve druhých ročnících VG
- den otevřených dveří školy - prezentace školy
- vyhodnocení prevence školní neúspěšnosti za 1. pololetí školního roku

Únor

- zajištění prezentace GJBI na základních školách, besedy s žáky i jejich rodiči
- koordinace průběžných vyhodnocení PLPP 1. stupně

Březen

- spolupráce na zajišťování kurzů k přijímacím zkouškám
- spolupráce s vedením školy na přípravě přijímacích zkoušek žáků s PO

Duben

- spolupráce s ředitelkou školy při zajištění uzpůsobení podmínek pro MZ
- vyhodnocení prevence školní neúspěšnosti za 3. čtvrtletí školního roku

Květen

- příprava a realizace maturitních zkoušek žáků s PUP MZ
- studenti předmaturitních ročníků - vyšetření v PPP k PUP MZ (objednání termínů, Školní dotazníky)

Červen

- třídní schůzky nově přijatých žáků (1. ročníků VG a prima) – zjištění SPU u žáků apod.
- koordinace tvorby vyhodnocení PLPP 1. stupně, IVP a dalších podpůrných opatření
- odesílání hodnocení IVP do PPP a SPC
- vyhodnocení prevence školní neúspěšnosti za 2. pololetí školního roku
- vyhodnocení práce ŠPP za školní rok

Plán práce kariérního poradce

Průběžně:

Poradenská a konzultační činnost pro studenty GJBI při volbě budoucího studia a profesního uplatnění; distribuce letáků, časopisů a informací od univerzit, VŠ, VOŠ, jazykových škol a vzdělávacích agentur studentům GJBI (především maturitním ročníkům).

Plán práce:

6. listopadu 2021 - Open Day ONLINE Masarykovy univerzity, cílová skupina: studenti 8. A + 4. C

23. - 26. listopadu 2021 - veletrh pomaturitního vzdělávání Gaudeamus Brno 2021, cílová skupina: studenti 8. A + 4. C

listopad – prosinec 2021 (konkrétní termíny budou upřesněny) - prezentace zástupců brněnských vysokých škol (Masarykova univerzita, Mendelova univerzita, VUT, Univerzita obrany) na půdě GJBI; cílová skupina: studenti GJBI (7. A + 8. A + 3. C + 4. C)

Minimální preventivní program školy, plán práce školní metodičky prevence

Preventivní program školy

Obsah:

1. Úvod – charakteristika školy, cíle programu, cílové skupiny, zaměření a obecné zásady MPP
2. Řízení a realizace preventivních aktivit – koordinace preventivních aktivit, informování pedagogického sboru, informování rodičů a žáků, spolupráce, metody práce, vzdělávání pedagogů

3. Realizace MPP – nižší stupeň gymnázia, vyšší stupeň gymnázia, volnočasové aktivity
4. Evaluace MPP
5. Kontakty
6. Postup školy při selhání preventivních opatření
7. Přílohy

Vypracovala: Mgr. Lucie Jelínková

školní metodik prevence

I. Úvod

Gymnázium v Ivančicích se nachází na jihovýchodě okresu Brno – venkov. Školu navštěvuje 340 žáků v 15 třídách. Ředitelkou školy je Ing. Ivana Čermáková. Školním metodikem prevence je Mgr. Lucie Jelínková.

Ve všech ročnících se vyučuje podle ŠVP.

Škola se nachází na rozsáhlém pozemku. Součástí školy je budova s tělocvičnou a sportovní areál. V okolí školy se nachází les pro sportovní využití, město má k dispozici naučné stezky, sportoviště, velmi pěknou okolní přírodu s cyklostezkami.

Ve městě se nachází ZUŠ, čtyři MŠ, dvě devítileté ZŠ, dvě ZŠ pětileté. Škola spolupracuje se Střediskem volného času Ivančice (SVČ), s KIC Ivančice a MěÚ Ivančice.

Cíle

Základním principem školní strategie primární prevence je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a harmonickému rozvoji osobnosti. V tomto smyslu vedou pedagogové a odborní pracovníci důsledně a systematicky žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka, a rozvíjejí zejména pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu

druhého člověka, humánní a tolerantní jednání, jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Preventivní programy zasahují výchovnou a naukovou složku vzdělávání během celého školního roku, směřují k pozitivnímu ovlivnění klimatu tříd, k pozitivní změně motivace žáků a změnám vyučovacích metod.

Za průběh realizace MPP zodpovídá školní metodik prevence (MPP) Mgr. Lucie Jelínková, která koordinuje práci jednotlivých učitelů, popř. externích spolupracovníků. Školní metodik prevence se podílí na analýze současného stavu a zároveň na řešení jednotlivých problémů. O průběhu naplňování MPP informuje vedení školy a spolu s ním pravidelně vyhodnocuje aktuální situaci ve škole.

Cílové skupiny:

- žáci nižšího stupně gymnázia
- žáci vyššího stupně gymnázia
- pedagogičtí, popř. nepedagogičtí pracovníci školy
- rodiče

Primární prevence sociálně patologických jevů je u žáků zaměřena na:

- a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:
- záškoláctví,
 - šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus,
 - kriminalita, delikvence,
 - užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky
 - závislost na politickém a náboženském extremismu,
 - netolismus (virtuální drogy – např. televize, video, počítačové hry, mobilní telefon, internet) a patologické hráčství (gambling),
- b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:
- domácího násilí,
 - týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
 - ohrožování mravní výchovy mládeže,

- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

Aktivity školy jsou cíleně směřovány k efektivní primární prevenci

1. Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

2. Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.

Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

3. Efektivní primární prevence – kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy, především programy pomáhající čelit žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládnutí konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládnutí úzkosti a stresu apod.

Třídní učitelé i ostatní pedagogičtí pracovníci, včetně školního metodika prevence a výchovného poradce se vyhýbají neúčinné primární prevenci:

- a) zastrašování, citové apely, pouhé předávání informací, samostatně realizované jednorázové akce, potlačování diskuse,
- b) hromadné aktivity nebo promítání filmu by měly být pouze doplňkem, na který by měl vždy navazovat rozhovor v malých skupinkách.

II. Řízení a realizace preventivních aktivit

V letošním roce budeme opět sledovat klima v jednotlivých třídách a zaměříme se na vzájemné chování žáků. Důležitou úlohu rozvoje optimálního klimatu třídy hrají třídní učitelé. Ti jsou nejvíce v kontaktu, jak se žáky, tak i s jednotlivými učiteli ostatních předmětů ve své třídě. Třídní učitelé včas informují školního metodika prevence (MPP), či výchovného poradce (VP) o důležitých záležitostech týkajících se prevence a výchovy.

1. Koordinace preventivních aktivit ve škole

- odpovídá garant programu a jeho spolupracovníci,
- za koordinaci preventivních aktivit ve škole odpovídá školní metodik prevence (dále jen ŠMP) Mgr. Lucie Jelínková,
- ŠMP se podílí na přípravě MPP (minimálního preventivního programu) a jeho realizaci ve škole,
- ŠMP spolupracuje s výchovným poradcem PhDr. Janou Chocholáčovou, kariérovým poradcem PhDr. Robertem Bezděkem, školní psycholožkou Mgr. Lucií Šešulkovou, třídními učiteli a ostatními pedagogy, metodikem prevence v Pedagogicko-psychologické poradně, s odborníky a institucemi zabývajícími se problematikou rizikového chování žáků,
- ŠMP seznamuje ředitelku školy Ing. Ivanu Čermákovou s aktualizovaným Minimálním preventivním programem.

2. Informování pedagogického sboru

- seznámení pedagogického sboru s filozofií MPP a jeho zaangażování do jeho realizace,
- ŠMP informuje sbor na pedagogické radě o hlavních přístupech aktualizovaného Minimálního preventivního programu a zaangażování pedagogů do jeho realizace,
- ŠMP zajišťuje předání Minimálního preventivního programu nastupujícím kolegům a jejich aktivní zapojení do programu primární prevence.

3. Informování rodičů a žáků

- informační letáky, informační systém Škola online
- třídnické hodiny,
- konzultační hodiny ŠMP a VP, zveřejněné na stránkách školy,

- nástěnka prevence, třídní schůzky, besedy a aktivity s preventivní tematikou, výstava žákovských prací.
- dny otevřených dveří školy

4. Spolupráce s odborníky a organizacemi Poradenské služby ve spolupráci s výchovným poradcem a školním metodikem prevence zajišťují odborníci a instituce zaměřené na prevenci:

- pedagogicko-psychologická poradna Brno – venkov, okresní metodik prevence Mgr. Lenka Cupalová,
- Policie ČR, Městská policie Ivančice,
- lékaři, pediatři, psychiatři, logopedi,
- kurátorka Edita Syslová,
- OSPOD Ivančice,
- MěÚ Ivančice.

8. Metody práce

Při realizaci školního preventivního programu budou využívány tradiční metody a formy práce, které se osvědčily:

- výklad (informace o návykových látkách, sektách...),
- besedy s učiteli nebo pozvanými odborníky, diskuse,
- debaťní skupiny (žáci debatují nad současnými ožehavými společenskými problémy),
- samostatné práce žáků (výtvarné práce, koláže, slohové práce na určená témata, referáty, práce s tiskem, publikování ve školním časopise, využití internetu a studentské divadlo),
- adaptační kurzy pro nastupující žáky (využívají i prvky metod aktivního sociálního učení – komunikace, asertivita, řešení konfliktů, reflexe, autoevaluace, sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání...),
- exkurze, zahraniční pobyty, sportovní soustředění, sportovní a lyžařské kurzy,
- párová a skupinová práce ve třídě,

- individuální přístup k žákům, konzultace učitelů, pomoc žáků při učení a moderní metody učení pomáhají při předcházení neprospěchu žáků a při řešení náročných životních situací žáků,
- osvětová a poradenská činnost výchovného poradce a školního metodika prevence.

9. Vzdělávání pedagogů

Další vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťuje řada institucí. Školní metodik prevence koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování, zajišťuje a předává odborné informace o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.

V rámci kabinetu ŠMP a VP je vyčleněna část s propagačními materiály, literaturou a videotékou, která je k dispozici všem pedagogům. Materiály jsou průběžně doplňovány a aktualizovány.

V přízemí školy je umístěna schránka důvěry.

III. Realizace MPP

Výuka na gymnáziu v Ivančicích probíhá podle ŠVP. Programy jsou rozpracovány do tematických plánů pro jednotlivé ročníky a předměty. Do plánů jsou zapracována i témata vztahující se k primární protidrogové prevenci ve vzdělávací složce.

Na našem gymnáziu je věnována také pozornost programu péče o nadané žáky a žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování, i zdravotním handicapem, kteří jsou integrováni do výchovně vzdělávacího procesu do běžných tříd a studují dle individuálních vzdělávacích plánů.

a) Nižší stupeň gymnázia

Práce na nižším stupni gymnázia je velmi náročná na koordinaci, zejména proto, aby byla zařazena a probrána všechna témata, a přitom nedošlo k jejich překrývání a přesycování žáků informacemi. Témata z oblasti primární prevence

jsou zařazena do hodin občanské výchovy, biologie, českého jazyka, tělesné a výtvarné výchovy.

Hlavní cíle primární prevence:

- poukázat na nebezpečí návykových látek a nástrahy reklamních triků,
- vést žáky k péči o tělesné a duševní zdraví,
- nenechat si ublížit, dát přednost zdraví a životu,
- zaměřit se na systematickou profesní přípravu,
- civilizační choroby: možnosti, jak jim předcházet,
- agresivita a její formy, domácí násilí, šikana: příčiny a prevence,
- osobní bezpečí, dětská krizová centra, Linka bezpečí,
- zdravé sexuální chování, odlišnosti,
- smysluplné využití volného času.

V preventivních programech se chci v letošním roce zaměřit především na témata „Šikana“, „Třídní klima“, „Poruchy příjmu potravy“, „Kyberšikana a sexting“.

b) Vyšší stupeň gymnázia

Cílem je do výuky zařadit všechna témata, ale takovým způsobem, aby se nepřekrývala a nedocházelo k přetěžování žáků. Témata z oblasti primární prevence jsou zařazena do hodin základů společenských věd, biologie, českého jazyka, tělesné výchovy, biologického semináře, psychologie.

Hlavní cíle prevence:

- vést žáky ke zdravému životnímu stylu,
- zaměřit se na systematickou profesní přípravu,
- zdravé sexuální chování, odlišnosti,
- smysluplné využití volného času,
- agresivita a její formy,
- šikana – příčiny a prevence,
- vést žáky k předcházení civilizačních chorob,
- budovat zdravé sebevědomí.

V preventivních programech se chci v letošním roce zaměřit především na „Poruchy příjmu potravy“, „Kyberšikana a Sexting“, „Netolismus“, „Návykové látky“.

Termíny preventivních programů na obou stupních gymnázia budou objednány do druhé poloviny školního roku dle ročního plánu školy. V září proběhnou adaptační kurzy. Besedy a přednášky budou realizovány podle nabídky během celého školního roku. V červnu proběhne vyhodnocení MPP.

Volnočasové aktivity

Škola realizuje řadu jednorázových či pravidelných aktivit cíleně zaměřených na smysluplné využívání volného času. Všichni žáci mají možnost během studia absolvovat:

- 3denní zájezd do Prahy, exkurze do Senátu ČR a návštěva divadel (sexta, 2. ročník)
- lyžařský kurz (sekunda, kvinta, 1. ročník)
- sportovní kurz (septima, třetí ročník)
- prožitkový adaptační kurz,
- školní výlety,
- návštěva Jaderné elektrárny Dukovany
- třídní vánoční besídky
- Školní Maturitní ples (žáci maturitních ročníků)
- kulturní pořady a výstavy – dle aktuální nabídky
- besedy – právníci, kurátoři, poslanci, starostové atd.
- ekologické a zeměpisné akce,
- sportovní turnaje (házená, volejbal, basketbal, floorbal, fotbal, aj.),
- akce pro veřejnost – Majáles, Školní divadelní představení.

IV. Evaluace MPP

Ve škole velmi dobře funguje monitorovací systém rizikového chování žáků.

Spočívá v odhalování nežádoucích projevů chování našich žáků ve školním i mimoškolním prostředí (šikana, intolerance, agresivita, neprospěch, záškoláctví, alkohol a kouření, jiné závislosti, slabý prospěch, neplnění studijních požadavků, ničení školního majetku, pozdní příchody a další drobná porušování školního řádu).

Je založen na spolupráci školního metodika prevence s výchovnou poradkyní, třídními učiteli, ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy a zákonnými zástupci žáků. Cílem tohoto systému je podchytit problémové žáky a pomoci jim v řešení jejich rizikového chování tak, aby nedocházelo k vyhocení konfliktních situací a k narušování optimálního sociálního klimatu ve třídě či škole.

Školní metodik prevence zpracovává evidenci výskytu rizikového chování ve škole. Podle závažnosti jednotlivých případů postupuje podle krizových scénářů doporučených metodickými pokyny MŠMT a úzce spolupracuje s vedením školy. Závažnější případy konzultuje s odborníky.

Na škole se provádějí ankety žáků na různé aktivity a rozhovory se žáky, což slouží jako výborná zpětná vazba při uskutečňování MPP.

Na dobré úrovni je spolupráce s odborníky z regionální pedagogicko – psychologické poradny, kteří zajišťují odborná vyšetření jednotlivých žáků, sociometrická vyšetření třídních kolektivů s následnou terapií pro jednotlivce, skupiny i celé třídy.

Před odjezdem na vícedenní akce (adaptační, ekologické, sportovní a lyžařské kurzy, exkurze a zahraniční výměnné pobyty) podepisují žáci prohlášení, v němž se zavazují, že nebudou porušovat školní řád užíváním návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky).

Podrobný přehled preventivních aktivit lze nalézt v příloze č. 8 – Výkaz preventivních aktivit školní rok 2020/21.

V. Kontakty

- Pedagogicko-psychologická poradna Brno – venkov, okresní metodik prevence 548 526 802
- Linka bezpečí 116 111 nebo 800 155 555

- Rodičovská linka 840 111 234
- Linka vzkaz domů 800 111 113
- Internet Helpline 800 155 555
- Národní linka prevence AIDS 800 144 444
- www.aids-hiv.cz www.drogovaporadna.cz
- www.drogy-info.cz
- www.ceskaskola.cz
- www.minimalizacesikany.cz
- www.sananim.cz
- www.poradenskecentrum.cz
- www.zivot-bez-zavislosti.cz
- www.linkabezpeci.cz
- www.prevence-info.cz
- www.e-bezpeci.cz
- www.bezpečne-online

VI. Postup školy při selhání preventivních opatření v případě OPL, alkoholu:

1. V případě podezření na zneužívání návykových látek – provést diskrétní šetření a pohovor se žákem.
2. Při důvodném podezření – škola okamžitě, pokud je žák nezletilý, kontaktuje zákonné zástupce, zdravotnické zařízení nebo policii ČR, k provedení testu na návykové látky.
3. Při průkazném zjištění návykových látek ve škole nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn návykovou látkou v době vyučování ředitelka nebo pracovník školy, kontaktuje zdravotnické zařízení a policii ČR a současně, pokud je žák nezletilý, uvědomí zákonné zástupce i odbor sociálně právní ochrany dítěte.
4. V případě dealerství nebo podezření na porušení § 217 trestního zákona (ohrožení mravní výchovy mládeže) nebo zanedbání povinné péče – škola uvědomí odbor sociálně právní ochrany dítěte (pokud je žák nezletilý) a oznámí věc Policii ČR.

VII. Přílohy:

Příloha č. 1: Školní program proti šikaně (text)

Příloha č. 2: Krizový plán I. (text)

Příloha č. 3: Krizový plán II. (text)

Příloha č. 4: Přehled vybraných platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování (text)

Příloha č. 5: Informace pro rodiče k šikaně (text)

Příloha č. 6: Informace pro rodiče z Národní protidrogové centrály

Příloha č. 7: Kontakty

Příloha č. 8: Výkaz preventivních aktivit školní rok 2020/21

Příloha č. 9: [Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních.](#)

Příloha č. 1: Školní program proti šikaně

Přehled základní legislativy:

STRATEGIE

- **Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018**

<http://prevence-info.cz/>

- **Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018**

http://wtd.vlada.cz/urad/urad_postaveni.htm

- **Strategie prevence kriminality na léta 2016 - 2020**

<http://www.mvcr.cz/prevence/system/vlada/2004/index.html>

METODICKÉ POKYNY:

- **Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č. j.: 21 291/2010-28 od 1. 11. 2010 (přílohy upravované 1. 1. 2012) 13 příloh,**

2015 – doplněné o další rizikové chování – 7 příloh

2017 – doplněné o 2 přílohy

- 1) Návykové látky – drogy
- 2) Rizikové chování v dopravě
- 3) Poruchy příjmu potravy
- 4) Alkohol a děti školního věku
- 5) Syndrom týraného dítěte – CAN
- 6) Školní šikanování
- 7) Kyberšikana
- 8) Homofobie
- 9) Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- 10) Vandalismus
- 11) Záškoláctví
- 12) Krádeže
- 13) Tabák

- 14) Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
- 15) Netolismus
- 16) Sebepoškozování
- 17) Nová náboženská hnutí
- 18) Rizikové sexuální chování
- 19) Příslušnost k subkulturám
- 20) Domácí násilí
- 21) Hazardní hraní
- 22) Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkající se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví. Nastavení systémové metodické podpory a práce s rodinou a školou či školským zařízením.

Veškerá preventivní opatření a řešení aktuálních situací týkající se žáků s PAS ve škole jsou zahrnuty v individuálním plánu dětí.

Šikanování.

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. V současnosti je také na vzestupu kyberšikana, prováděná nejčastěji pomocí mobilního telefonu, na internetu hlavně prostřednictvím tzv. sociálních sítí.

Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků.

Škola je zodpovědná v souladu s ustanovením § 29 zák. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění. Je povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů).

Škola, popř. pedagogický pracovník, je odpovědná podle zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Bude-li znám případ šikanování a škola nebo pedagogický pracovník nepřijme v tomto ohledu žádné

opatření, vystavuje se riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu.

Vzdělávání pedagogů.

Základní proškolení a seznámení se se školním programem provede ŠMP Mgr. Lucie Jelínková.

Ve spolupráci s vedením školy zajistí vzdělávání pracovníků (pedagogických i nepedagogických) v akreditovaných kurzech k problematice šikanování. Vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. Program vzdělávání podléhá aktuální situaci a nabídce akreditovaných pracovišť.

K samostudiu jsou doporučeny různé metodické a pomocné materiály:

- Kolář, M.: Bolest šikanování. Praha, Portál, 2001,
- Parry, J., Carrington, G.: Čelíme šikanování. Sborník metod,
- Školní program proti šikanován, MŠMT 25. 2. 2004 www.msmt.cz,
- www.sikana.cz,
- www.linkabezpeci.cz,
- www.minimalizacesikany.cz
- www.prevence-info.cz
- www.prevence-info.cz
- www.e-bezpeci.cz
- www.bezpečne-online

Materiály jsou průběžně aktualizovány a doplňovány.

Školní preventivní tým.

Školní preventivní tým (dále jen ŠPT) je určen k rychlému řešení aktuálních problémů, úzké spolupráci a k prosazování MPP a Programu proti šikanování. Členy ŠPT jsou ŘŠ (Ing. Ivana Čermáková), ZŘŠ (PhDr. Mgr. Aleš

Ziegler), VP (PhDr. Jana Chocholáčová), ŠMP (Mgr. Lucie Jelínková) a příslušní třídní učitelé. ŠPT lze aktuálně doplnit či přeskupit podle situace.

Společný postup při řešení šikanování.

Pracovníci školy postupují podle Krizového scénáře I. a Krizového scénáře II., který je součástí tohoto programu (viz přílohy).

Prevence v třídních hodinách.

Třídní učitelé pracují se žáky tak, aby předcházeli možné šikaně, naplňují MPP.

Prevence ve výuce.

Vyučující při své práci v hodinách sledují práci třídy a svým přístupem působí preventivně na kolektiv třídy, naplňují MPP. Případné podněty předají ŠMP – viz Krizový plán I.

Ochranný režim.

Škola má vypracovaný podrobný školní řád, se kterým vždy na začátku roku seznámí žáky a rodiče. Školní řád je volně přístupný na webových stránkách školy: www.gjbi.cz

Školní poradenské služby.

- **ŠMP - Mgr. Lucie Jelínková** (kabinet ŠMP), telefon 546 451 110
Pro žáky i rodiče: dle domluvy
- **Výchovná poradkyně - PhDr. Jana Chocholáčová** (kabinet výchovného poradce), telefon 546 451 110
Pro žáky i rodiče: dle domluvy

Zde jsou také k dispozici případné kontakty na specializovaná pracoviště.

Spolupráce se specializovanými institucemi a Policií ČR.

Při řešení případů šikany spolupracovat s institucemi: PPP Brno – venkov, Policie ČR, OSPOD atd.

Spolupráce s rodiči.

Zákon 359/1999 Sb. § 7 (právo upozornit rodiče), zákon 561/2004 Sb. § 21 (právo na informovanost), třídní schůzky a konzultace, telefony, emailové adresy učitelů, letáky s informacemi. Po provedeném šetření jsou rodiče informováni (viz krizové plány).

Spolupráce se školami v okolí.

Při přestupech žáků spolupracujeme i s ostatními školami. Kontakty na školy jsou k dispozici v kanceláři školy.

Evaluace.

Na konci školního roku v rámci hodnocení MPP se provede také vyhodnocení společného postupu. Hodnocení provede ŠMP ve spolupráci se ŠPT a třídními učiteli. S výsledky seznámí pedagogickou radu.

Příloha č. 2: Krizový plán I.

Pro 1. a 2. stadium šikany a kyberšikany

1. Po obdržení oznámení či při podezření na šikanu neprodleně informovat ŠMP Mgr. Lucii Jelínkovou (kabinet ŠMP, telefon 546 451 110), VP PhDr. Jana Chocholáčovou (kabinet výchovného poradce, telefon 546 451 110), případně ředitelku školy Ing. Ivanu Čermákovou, zástupce ředitele PhDr. Mgr. Aleše Zieglera, telefon 546 451 110.
2. Vyšetřování přebírá školní preventivní tým (výše uvedení a ředitelka školy Ing. Ivana Čermáková), popř. příslušný třídní učitel.
3. Vedením rozhovorů s informátory, agresory a oběťmi jsou pověřeni především ŠMP a výchovný poradce.
4. Ostatní pedagogové jsou nápomocni dle pokynů školního preventivního týmu.
5. Informování rodičů je pověřen ředitel školy, zástupkyně nebo příslušný třídní učitel (dle závažnosti).
6. Uzavření případu provede školní preventivní tým, archivaci protokolů provede ředitel školy, ŠMP, výchovný poradce a příslušný třídní učitel.
7. Pedagogická rada projedná na základě informace ředitele školy případné výchovné nebo klasifikační opatření.
8. Rodiče oběti i agresorů jsou s výsledky seznámeni prostřednictvím výchovných komisí (ředitelka školy, ŠMP, výchovná poradkyně, třídní učitel).
9. Třídu informuje v přiměřené míře s ohledem na oběti a sociometrické šetření ŠMP, výchovný poradce a třídní učitel.
10. Podle závažnosti náleží řediteli školy ohlašovací povinnost příslušným orgánům (policie, OSPOD).

Kontakty:

Mgr. Lucie Jelínková	ŠMP	546 451 110
PhDr. Jana Chocholáčová	VP	546 451 110
PhDr. Mgr. Aleš Ziegler	ZŘŠ	546 451 110
Ing. Ivana Čermáková	ŘŠ	546 451 110
Policie ČR, služebna Ivančice		158
OSPOD, p. Kratochvílová		546 419 494
PPP Brno venkov		
okresní metodik prevence p. Cupalová		548 526 802

Příloha č. 3: Krizový plán II.

Pro 3. – 5. stadium šikany a kyberšikany

1. V první fázi překonat šok a neprodleně zajistit ochranu oběti a zároveň informovat ŠMP (Mgr. Lucie Jelínková), výchovného poradce (PhDr. Jana Chocholáčová), popřípadě ŘŠ (Ing. Ivana Čermáková) a ZŘŠ (PhDr. Mgr. Aleš Ziegler). Není možné žáky nechat bez dozoru, proto může informaci předat i spolehlivý žák!
2. Oběti poskytnout první pomoc a neprodleně zavolat LSPP.
3. Zároveň izolovat agresory, aby nemohlo dojít k domluvě mezi nimi a mezi nimi a svědky. Zde spolupracují ostatní pedagogičtí pracovníci dle pokynů školního preventivního týmu.
4. Ředitelka školy Ing. Ivana Čermáková (v její nepřítomnosti ZŘŠ) má ze zákona ohlašovací povinnost, proto neprodleně dle závažnosti ohlásí záležitost příslušným orgánům (Policie ČR).
5. Školní preventivní tým provede vlastní šetření, pracovníci školy jsou nápomocni při vyšetřování a plně spolupracují s Policií ČR.
6. Informování rodičů provede ředitel školy ve spolupráci s Policií ČR.
7. Uzavření případu provede školní preventivní tým, archivaci protokolů provede ředitelka školy, ŠMP, výchovný poradce a příslušný třídní učitel.
8. Pedagogická rada projedná na základě informace ředitele školy případné výchovné nebo klasifikační opatření.
9. Rodiče oběti i agresorů jsou s výsledky seznámeni prostřednictvím výchovných komisí (ředitelka školy, ŠMP, výchovný poradce, třídní učitel).
10. Třídou informuje v přiměřené míře s ohledem na oběti a sociometrické šetření ŠMP, výchovný poradce a třídní učitel (dle dohody případně OMP Lenka Cupalová).

Kontakty:

Mgr. Lucie Jelínková	ŠMP	546 451 110
PhDr. Jana Chocholáčová	výchovný poradce	546 451 110
PhDr. Mgr. Aleš Ziegler	ZŘŠ	546 451 110
Ing. Ivana Čermáková	ŘŠ	546 451 110
Policie ČR	služebna Ivančice	158
OSPOD	p. Kratochvílová	546 419 494
PPP Brno venkov	okresní metodik prevence p. Cupalová	548 526 802

Příloha č. 4: Přehled vybraných platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování.

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018

<http://prevence-info.cz>

- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018

http://wtd.vlada.cz/urad/urad_postaveni.htm

- Strategie prevence kriminality na léta 2016 - 2020

<http://www.mvcr.cz/prevence/system/vlada/2004/index.html>

METODICKÉ POKYNY:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č. j.: 21 291/2010-28 od 1. 11. 2010 (přílohy upravované 1. 1. 2012) 13 příloh, 2015 – doplněné o další rizikové chování – 7 příloh

- 1) Návykové látky – drogy
- 2) Rizikové chování v dopravě
- 3) Poruchy příjmu potravy
- 4) Alkohol a děti školního věku
- 5) Syndrom týraného dítěte – CAN
- 6) Školní šikanování
- 7) Kyberšikana
- 8) Homofobie
- 9) Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- 10) Vandalismus
- 11) Záškoláctví
- 12) Krádeže
- 13) Tabák
- 14) Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
- 15) Netolismus
- 16) Sebepoškozování
- 17) Nová náboženská hnutí
- 18) Rizikové sexuální chování

19) Příslušnost k subkulturám

20) Domácí násilí

21) Hazardní hraní

22) Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkající se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví. Nastavení systémové metodické podpory a práce s rodinou a školou či školským zařízením

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení.

(Čj.: 21149/2016) (č. j. 22294/2013-1)

- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (Čj.: 37 014/2005-25)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků čj. MSMT – 43301/2013 platnost/12/2013/

Vychází se z:

Ze Školského zákona 561/2004 novela školského zákona a některých dalších zákonů vyhlášené pod č. 82/2015 Sb.

§ 21 Práva žáků, studentů a zákon. zástupců dětí a nezletilých žáků

- **Odst. (1)** Žáci a studenti mají právo: na vzdělávání, informace o výsledcích atd.
- **Odst. (3)** Na informace podle odstavce (1) mají právo i zákonní zástupci.

§ 22 Povinnosti žáků, studentů, zákon. zástupců dětí a nezletilých žáků.

- **Odst. (1)** Žáci jsou povinni
 - a) řádně docházet do školy a vzdělávat se
 - b) dodržovat školní řád a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy a škol. zař. k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni
 - c) Plnit pokyny pedagogických pracovníků škol a školských zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním a vnitřním řádem

• **Odst. (3)** Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni informovat školu a škol. zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravot. obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít závažný průběh na vzdělávání.

§ 29 Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách

- **Odst. (1)** Školy a škol. zař. jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování škol. služeb povinny přihlížet k základním fyziolog. potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociál. patolog. jevů
- **Odst. (2)** Školy a školská zařízení zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků, a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a poskytují žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečí a ochrany zdraví.

§ 30 Školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád

• **Odst. (1)** Ředitel školy vydá školní řád a vnitřní řád, oba upravuje podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků nebo studentů a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,

§ 31 Výchovná opatření

- **Odst. (1)** ...pochvaly, jiná ocenění a kázeňská opatření, podmíněčné vyloučení, vyloučení.
- **Odst. (3)** Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy nebo škol. zařízen. se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

Vyhláška 256/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 48/2005 Sb. – o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.

§ 15 Odst. (1) - Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1- velmi dobré,

- b) 2- uspokojivé,
- c) 3- neuspokojivé.

§ 17 Odst. (3) - při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí tříd. učitele
- b) důtka třídního učitele
- c) důtka ředitele školy (uložení pouze po projednání na pedagogické radě

Novelizace navazujících právních předpisů (Vyhláška č. 72/2005 Sb.) o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních – Vyhláška 197/2016 Sb., s účinností od 1. 9. 2016

Anotace – směrem k prevenci:

§ 7(1) ředitel základní, střední a vyšší odborné školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole školním poradenským pracovištěm, ve kterém působí zpravidla výchovný poradce a ŠMP, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Poskytování poradenských služeb ve škole může být zajišťováno i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem....

§ 7(2) ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na:

- a) poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- b) sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- c) prevenci školní neúspěšnosti,
- d) kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,
- e) podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
- f) podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,
- g) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení,
- h) včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- i) předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,

j) průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,

k) metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy,

l) spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,

m) spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

Obsah poradenských služeb

§ 2, písm. d) kromě jiných činností se jedná o:

prevenci a řešení vzdělávacích a výchovných obtíží, prevenci různých forem rizikového chování a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací.

§ 5:

Odst. (1) Poradna poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně-pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků.

Odst. (3) Poradna (kromě jiného):

i) poskytuje metodickou podporu škole a školskému zařízení při poskytování poradenských služeb a podpůrných opatření,

l) prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence.

Vyhlášku č. 73/2005 Sb., - nahrazuje vyhláška č. 27/2016 Sb. – o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných – s účinností od 1. 9. 2016 - cílem je vytváření rovných podmínek a příležitostí ve vzdělávání....

Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče.

Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních

Novela zákona 359/1999 Sb., O sociální právní ochraně dětí, provedená zákonem č. 401/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně – právní ochraně dětí

§ 1 – Sociálně právní ochranou dětí se rozumí zejména

- a) Ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu,
- b) Ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění,
- c) Působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny

§ 6 - Sociálně právní ochrana se zaměřuje zejména na děti,

a) jejichž rodiče

1. zemřeli

2. neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti

3. nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí rodičovské zodpovědnosti

b) Které byly svěřeny do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřeni dítěte do jejich výchovy;

c) Které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo jiné návykové látky, jsou ohroženi závislostí, živí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší 15 let, spáchaly čin, který by byl jinak trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití:

d) které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických osob odpovědných za výchovu dítěte

e) na kterých byl spáchán trestný čin, ohrožující život, zdraví, jejich lidskou důstojnost, mravní život nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;

Pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou, anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

§ 7 (2) každý je povinen upozornit OSPOD na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti (§6)

§ 8 (1) Dítě má právo požádat orgány sociálně-právní ochrany dítěte a zařízení sociálně právní ochrany, státní orgány, kterým podle zvláštních právních předpisů (7) přísluší ochrana práv a oprávněných zájmů dítěte, pověřené osoby, školy a školská zařízení a zdravotnická zařízení o pomoc při ochraně svého života a dalších svých práv, tyto orgány, právnické a fyzické osoby a pověřené osoby jsou povinny poskytnout dítěti odpovídající pomoc.

Dítě má právo požádat o pomoc i bez vědomí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.

§ 10 (1) Obecní úřad je povinen

- a) Vyhledávat děti uvedené v §6

- b) Působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti
- c) Projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte
- d) Projednat s dítětem nedostatky v jeho chování
- e) Sledovat, zda na základě kontrolních opatření zamezeno v přístupu dětí do prostředí, které je z hlediska jejich vývoje a výchovy ohrožující.

§ 10 (e) Obecní úřad je povinen

Pořádat případové konference pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin, a to ve spolupráci s rodiči, se zástupci škol a škol. zařízení, Policie ČR, státních zástupců, pracovníků ve zdravot. a dalších odborníků.

§ 10 (4) – státní orgány, pověřené osoby, školy, školská zařízení a zdravotnická zařízení, popřípadě další zařízení určená pro děti jsou povinny oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v §6 (1), a to bez zbytečného odkladu po tom, kdy se takové skutečnosti dozví.

§ 57 (1) „zaměstnanci OSPOD jsou povinni zachovat mlčenlivost o osobě, která upozornila OSPOD na skutečnosti (§7) ...“

Zákon 89/2012/ Sb. Občanský zákoník – „zákon o rodině“

Nový občanský zákoník mění postavení dítěte – nyní je nikoliv pouze objektem, ale již subjektem práva. Soud má proto povinnost u dítěte nad 12 let věku zjišťovat jeho názor na projednávanou věc.

Posilují práva rodičů, školy mají povinnost odpovídat na dotazy ohledně dítěte oběma rodičům (platí, pokud nebyli zbaveni rodičovských práv nebo jim tato práva nebyla omezena) a to i tehdy, jsou-li rozvedeni nebo nesezdáni.

Část I. – Obecná část

- Osobnost člověka – ochrana **§ 81 - § 83**
- Podoba a soukromí **§ 84 - § 90**

Část II. – Rodinné právo

§ 865:

- **Odst. (1)** Rodičovská odpovědnost náleží stejně oběma rodičům, leda by jí byl zbaven.
- **Odst. (2)** Rozhodne-li soud o omezení svéprávnosti rodiče, rozhodne zároveň o jeho rodičovské odpovědnosti.

§ 870 *Nevykonává-li rodič svoji rodičovskou odpovědnost řádně a vyžaduje-li to zájem dítěte, soud jeho rodičovskou odpovědnost omezí, nebo omezí její výkon, a zároveň stanoví rozsah tohoto omezení*

§ 871 Odst. (1) Zneužívá-li rodič svoji rodičovskou odpovědnost nebo její výkon, anebo svoji rodičovskou odpovědnost nebo její výkon závažným způsobem zanedbává, soud jej jeho rodičovské odpovědnosti zbaví.

Odst. (2) Spáchal-li rodič proti svému dítěti úmyslný trestný čin, nebo použil-li rodič své dítě, které není trestně odpovědné, ke spáchání trestného činu, nebo spáchal-li rodič trestný čin jako spolupachatel, návodce, pomocník či organizátor trestného činu spáchaného jeho dítětem soud zvlášť posoudí nejsou-li důvody pro zbavení rodiče jeho odpovědnosti.

Péče o dítě a jeho ochrana

§ 880 Odst. (1) Rodičovskou odpovědnost týkající se osoby dítěte vykonávají rodiče způsobem a v míře odpovídající stupni vývoje dítěte.

§ 883 Rodiče a dítě si jsou povinni pomocí, podporou a ohledem na svou důstojnost.

§ 884:

- **Odst. (1)** Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte. Rodiče mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině.
- **Odst. (2)** Výchovné prostředky lze použít pouze v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem neohrožuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti dítěte.

§ 885 Pečuje-li o dítě jen jeden z rodičů, podílí se na péči o dítě a jeho výchově i manžel nebo partner rodiče dítěte, žije-li s dítětem v rodinné domácnosti. To platí i pro toho, kdo s rodičem dítěte žije, aniž s ním uzavřel manželství nebo registrované partnerství, žije-li s dítětem v rodinné domácnosti.

§ 886:

- **Odst. (1)** Žije-li dítě s rodiči nebo s některým z nich v rodinné domácnosti a je-li o ně řádně pečováno, podílí se i ono na péči o chod domácnosti. Tato povinnost dítěte zaniká zároveň s poskytováním výživy rodičů dítěti.
- **Odst. (2)** Dítě se podílí na péči o chod rodinné domácnosti vlastní prací, popřípadě peněžitými příspěvky, má-li vlastní příjem anebo oběma způsoby.

§ 890 rodiče jsou povinni si vzájemně sdělit vše podstatné, co se týká dítěte a jeho zájmů.

Novela zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, z roku 2012 (č.333/2012) Sb.

Zákon č. 106/2011, kterým se mění zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 167/1998 Sb. – o návykových látkách

Zákon č. 65/2017 Sb., Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek nahrazuje – Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, platný od 31. 5.2017.

Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)

Zákon č. 218/2003 Sb., O odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

§ 1:

- **Odst. (1)** Zákon upravuje podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy uvedené v trestním zákoníku, opatření ukládaná za takové činy, postup, rozhodování a výkon soudnictví ve věcech mládež
- **Odst. (2)** Projednáváním protiprávních činů, kterých se dopustili děti mladší patnácti let a mladiství, se sleduje, aby se na toho, kdo se takového činu dopustil, užilo opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se nadále páchaní protiprávního činu zdržel a našel si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji...

§ 10: Druhy opatření:

a) Výchovná opatření:

- dohled probačního úředníka
- Probační program
- Výchovné povinnosti
- Výchovná omezení
- Napomenutí s výstrahou

b) Ochranná opatření:

- ochranné léčení
- zabezpečovací detence
- ochranná výchova

c) Trestní opatření:

- obecně prospěšné práce,
- peněžitá opatření,
- peněžitá opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- zákaz činnosti,
- vyhoštění,
- domácí vězení,
- zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,
- odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu (podmínečné odsouzení),
- odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem,
- odnětí svobody nepodmíněné

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon

Trestné činy proti zdraví

- **§ 146** ublížení na zdraví

Trestné činy proti svobodě

- **§ 171** Omezování osobní svobody
- **§ 175** Vydírání
- **§ 176** Omezování svobody vyznání
- **§ 177** Útisk

Trestné činy proti právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství

- **§ 180** Neoprávněné nakládání s osobními údaji
- **§ 181** Poškození cizích práv
- **§ 182** Porušení tajemství dopravovaných zpráv
- **§ 183** Porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí
- **§ 184** Pomluva

Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

- **§ 185** Znásilnění
- **§ 186** Sexuální nátlak
- **§ 187** Pohlavní zneužívání
- **§ 191** Šíření pornografie
- **§ 192** Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií
- **§ 193** Zneužití dítěte k výrobě pornografie

Trestné činy proti rodině a dětem

- **§ 201** ohrožování výchovy dítěte

Odst. (1) Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že

- a) Svádí ho k zahálčivému nebo nemravnému životu,
- b) Umožní mu vést zahálčivý nebo nemravný život,
- c) Umožní mu opatřovat pro sebe nebo pro jiné prostředky trestnou činností nebo jiným zavrženíhodným způsobem, nebo
- d) Závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti.

Odst. (2) kdo umožní, byť i z nedbalosti, dítěti hru na výherním hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, který ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžité výhry.

- **§ 202** Svádění k pohlavnímu styku.
- **§ 204** Podání alkoholu dítěti – kdo dítěti ve větší míře nebo opakovaně prodá, podá nebo poskytne dítěti alkohol, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Trestné činy proti majetku

- **§ 228** Poškození cizí věci
- **§ 230** Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací
- **§ 231** Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat
- **§ 232** Poškození záznamu v počítačovém systému a na nosiči informací a zásah do vybavení počítače z nedbalosti

Trestné činy obecně ohrožující

- **§ 287** Šíření toxikomanie

Trestné činy narušující soužití lidí

- **§ 352** Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci
- **§ 353** Nebezpečné vyhrožování
- **§ 354** Nebezpečné pronásledování – Stalking
- **§ 355** Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob
- **§ 356** Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod
- **§ 357** Šíření poplašné zprávy
- **§ 358** Výtržnictví

Některé další formy trestné součinnosti

- **§ 367** Nepřekážení trestného činu
- **§ 368** neoznámení trestného činu

Zákon č. 141/1961 Sb., O trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 200/1990 Sb., O přestupcích – přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti

- **§ 5** - věk a nepřičetnost
Odst. (1) - za přestupek není odpovědný, kdo v době jeho spáchání nedovršíl patnáctý rok svého věku
- **§ 49** Přestupky proti občanskému soužití,
(1) Přestupku se dopustí ten, kdo
a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,
e) působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 5000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) až e) pokutu do 20000 Kč.

V případě obtěžování prostřednictvím mobilních telefonů může jít o přestupek dle § 119 zákona o elektronických komunikacích – zákon 127/2005 Sb., kdy pachatel vůči oběti uskutečňuje zlomyslné a obtěžující volání.

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) uskutečňuje zlomyslná volání,

(7) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d) a f) až m) a za přestupek podle odstavců 2 až 6 lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě

Zákon 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

- **§ 67** Identifikace zlomyslných nebo obtěžujících volání
- **§ 93** Zneužití elektronické adresy odesílatele

Zákon 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

- **§ 10** - Při zpracování osobních údajů správce a zpracovatel dbá, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, zejména na právu na zachování lidské důstojnosti, a také dbá na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů.
- **§ 44** - (2) Fyzická osoba se jako správce nebo zpracovatel dopustí přestupku tím, že při zpracování osobních údajů
- shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu [§ 5 odst. 1 písm. d), f) až h)],
- **§ 44a** (3) Za přešupek podle odstavce 1 spáchaný tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do 5000000 Kč.

Příloha č. 5: Informace pro rodiče k šikaně.

Postup rodičů při podezření na šikanování

Postup při podezření na šikanování, o kterém jsou informováni, by měl být následující:

1. Rodiče informují o podezření na šikanování třídního učitele, popřípadě dalšího pedagogického pracovníka, při jehož hodinách nebo dohledu nad žáky k šikaně dochází.
2. Nejsou-li podezření na projevy šikany bezodkladně a uspokojivě řešeny v pravomoci pedagogických pracovníků včetně metodika prevence či výchovného poradce, obrátí se rodiče s informací na ředitele školy.
3. V případech prokazatelných projevů šikany se rodiče přímo obrátí s informací na ředitele školy.
4. Jsou-li rodiče přesvědčeni, že postupuje škola při řešení šikanování nedostatečně, je možné jednat v této záležitosti se zřizovatelem školy, nebo podat stížnost na školu České školní inspekci. Stížnost podaná písemně, osobně nebo v elektronické podobě se přijímá na adrese ČŠI. Stížnost je možné adresovat příslušnému inspektorátu ČŠI, stížnost je možno podat i na ústředí tzn. na adresu: Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5, resp. elektronicky na adresu posta@csicr.cz.

Rady pro rodiče – na základě čeho poznám, že mi šikanují dítě:

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by se telefonovalo apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Nechuť jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach. Ztráta chuti k jídlu.
- Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.

- Dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
- Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)
- Dítě se vyhýbá docházce do školy.

Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku

Příloha č. 6: Informace pro rodiče z Národní protidrogové centrály.

Národní protidrogová centrála

Služba kriminální policie a vyšetřování PČR

Příznaky užívání návykových látek:

1. absence – neomluvené hodiny ve škole či absence v zaměstnání,
2. drogová kultura – ztotožnění se s drogovou kulturou,
3. drogy a pomůcky – nálezy drog nebo pomůcek k jejich užívání (injekční jehly, stříkačky, speciální dýmky, spousta léků apod.),
4. chování – výrazné změny v chování, agresivita, podrážděnost, nervozita,
5. odchody a útěky z domova – tendence odcházet z domova na delší dobu bez vysvětlení,
6. prospěch – náhlé zhoršení prospěchu a chování ve škole nebo problémy na pracovišti,
7. zájmy – změna původních zájmů,
8. zevnějšek – zhoršení vzhledu a péče o zevnějšek.

Co dělat, když má dítě problém s drogami nebo alkoholem:

1. volat lékaře – neváhejte volat lékaře, jestliže je dítě pod vlivem drog a hrozí otrava, lékaře volejte i tehdy, jestliže účinek drog odzněl, ale přetrvávají duševní problémy nebo halucinace,
2. dlouhodobá výchovná strategie – nespolehejte na zázračná okamžitá řešení,
3. naslouchejte dítěti – vyslechnout dítě ještě neznamena přistupovat na jeho stanovisko,
4. důsledky – jestliže není dítě samo ochotno ke změně, mělo by nést důsledky.

Čemu se vyhnout:

1. nepopírejte a neskrývejte problém,
2. nezanedbávejte sourozence ani bezpečnost dalších lidí ve společné domácnosti,
3. nefinancujte zneužívání drog a neusnadňujte mu to,
4. nedejte se vydírat,
5. nevěřte tvrzení, že má dítě drogy pod kontrolou,
6. nevyhrožujte něčím, co nechcete, nebo nemůžete splnit,
7. do nekonečna neustupujte.

Příloha č. 7: Kontakty.

- Pedagogicko-psychologická poradna Brno-venkov 731 658 685
- Pedagogicko-psychologická poradna Brno-venkov: okresní metodik
prevence 548 526 802
- Linka bezpečí 116 111 nebo 800 155 555
- www.linkabezpeci.cz,
- pomoc@linkabezpeci.cz,
- chat.linkabezpeci.cz,
- Rodičovská linka 840 111 234
- Linka vzkaz domů 800 111 113
- Internet Helpline 800 155 555
- Národní linka prevence AIDS 800 144 444
- www.aids-hiv.cz
- www.drogovaporadna.cz
- www.drogy-info.cz
- www.sidliste.cz – problematika dětí a drog
- www.ceskaskola.cz
- www.addictionsinfo.eu
- www.minimalizacesikany.cz
- www.sananim.cz
- www.poradneskecentrum.cz
- www.zivot-bez-zavislosti.cz
- www.e-bezpeci.cz
- www.bezpečne-online

Příloha č. 8: Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních.

METODICKÉ DOPORUČENÍ K PRIMÁRNÍ PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ U DĚTÍ A MLÁDEŽE PŘÍLOHA Č. 22

Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví. Nastavení systémové metodické podpory a práce s rodinou a školou či školským zařízením.

Charakteristika poruch autistického spektra

Poruchy autistického spektra (dále jen „PAS“) jsou skupinou poruch, které se diagnostikují na základě projevů chování. V Mezinárodní klasifikaci nemocí (MKN - 10) jsou označovány jako pervazivní (vše pronikající) vývojové poruchy, mezi které jsou řazeny mj. dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, Aspergerův syndrom, jiné pervazivní vývojové poruchy, pervazivní vývojová porucha nespecifikovaná.

Základní diagnostická triáda PAS zahrnuje různou míru narušení v těchto oblastech:

- *sociální interakce a sociálního chování,*
- *verbální i neverbální komunikace,*
- *v oblasti představitosti a hry, omezených vzorců chování, zájmů nebo aktivit.*

Stupeň závažnosti poruch bývá různý, typická je také značná variabilita projevů. I v případě nejlehčích forem postižení zhoršují sociabilitu a ztěžují zařazení jedince do společnosti. Více podrobností k odlišnostem a projevům v jednotlivých oblastech je popsáno v následující části.

Specifika v chování žáků s poruchou autistického spektra

PAS jsou celoživotní, některé projevy s věkem mizí, jiné se zase mohou objevit. Děti, žáci a studenti (dále jen „žák“) s PAS považujeme ve školské praxi za žáky s různou mírou speciálních vzdělávacích potřeb. Chování a jednání žáků s PAS ovlivňuje především odlišné vnímání, porozumění a sociální komunikaci. Chování a projevy jsou u každého žáka s PAS značně různorodé. Některé schopnosti a dovednosti mohou být rozvinuté, jiné výrazně opožděné nebo nerozvinuté. U žáků s PAS se lze setkat s různou mírou rozvoje řeči (mutismus, dysfázie, echolálie, verbalismus, ulpívání na tématu hovoru, repetitivní doptávání, ale také rozvinutou slovní zásobou i jazykovým nadáním, nebo naopak úplnou absencí řeči), různými intelektovými schopnostmi (mentální retardace, průměrné intelektové schopnosti s nerovnoměrným vývojem, nadprůměrné nadání) i s různým stupněm zájmu o sociální kontakt (děti mazlivé, pasivní, netečné, zdrženlivé, nejisté a neschopné přiměřeně navázat kontakt, neschopné užívat neverbální chování jako např. výraz obličeje, oční kontakt, postoj těla či gesta, děti fixované na blízké osoby, aktivní).

Častým projevem jsou stereotypní pohyby, zvláštní zájmy, omezená schopnost spontánně sdílet s ostatními dětmi radost a zájmy, či rigidní a kompulzivní chování. Četnost takového chování se zvyšuje při nadměrné stresové zátěži žáka. To může být znamením „přetažení“ žáka. Při prevenci vzniku nežádoucího chování, stresu, či afektu je třeba mít na paměti, že žák s PAS v zátěžové a pro něj nestandardní situaci může opomíjet základní životní potřeby, jako např. fyziologická potřeba, příjem potravy, tekutin. Pokud pozorujeme na žákovi neklid, je vhodné nabídnout pití, připomenout jídlo, pamatovat na toaletu. Může se stát, že je žák dehydratovaný, hladový atd., ale sám tyto potřeby aktivně nevyřeší. Únava a „přetažení“

jsou signálem potřeby odpočinku, který dokáže navodit zklidnění. Pokud stereotypní rigidní projevy nejsou sebepoškozujícího nebo poškozujícího okolí ohrožujícího charakteru, je nutné nelpět na jejich zastavení, postupně odezní. Tyto projevy nesmí být důvodem jakékoliv formy trestání žáka. K projevům v oblasti tzv. diagnostické triády je často přidružena přecitlivělost na různé podněty jako zvuky, světlo, barvy, pachy, doteky apod.

Příčiny projevů rizikového chování

Znalost a respekt k přecitlivělosti žáka jsou nezbytným prvkem prevence vzniku jeho nežádoucího nebo až afektivního chování. Je nezbytné předvídat situace, kdy může s konkrétním podnětem přijít do styku. Způsoby práce s žáky s PAS jsou vždy individuální, přizpůsobené vzdělávacím potřebám každého jedince. Pokud škola nemá předchozí zkušenosti se vzděláváním dítěte s PAS, měla by se na jeho příchod dostatečně připravit. Při práci s žáky s PAS je mimo jiné nutná spolupráce s odborníky z oblasti dětské psychiatrie a školskými poradenskými zařízeními, majícími zkušenosti s danou diagnózou. Pro porozumění specifickým rysům diagnózy PAS, chování dětí s PAS, předcházení či vyvracení řady předsudků a obav z problémového chování zajistí ředitel školy odbornou osvětu pro pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, žáky a rodiče (Rodičem se pro účely tohoto textu rozumí zákonný zástupce žáka. Dalšími „aktéry“ mohou být například jiné osoby, které zabezpečují výchovu žáka nebo se na ní výrazně podílejí.) Krizové situace ve škole či školském zařízení zahrnují zejména rizikové chování vyvolané situací, která nastane z důvodu nepochopení současné potřeby žáka, kterým může být nepohodlí, změny aktuálního zdravotního stavu, či jiných faktorů, které ovlivňují jeho aktuální naladění. Reakcí žáka na takové nepochopení je řešení situace neadekvátním způsobem, neadekvátními verbálními projevy, vzdorovitým chováním, stereotypním chováním, agresí vůči ostatním spolužákům či dospělým, sebepoškozováním, výbušným chováním, vulgárním vyjadřováním apod. Jedná se o manifestaci vysoce stresové situace, ve které se žák ocitl. Následkem takto vyhocené situace může v případě jejího podcenění či neadekvátního zásahu či postupu zaměstnance školy či školského zařízení, dojít až k agresí vůči ostatním. Incidentsy tohoto charakteru jsou projevem bezmoci, frustrace z nepochopení, přetížení atp.

Pravidla předcházení rizikovému chování

Pro předcházení krizovým situacím spojeným s rizikovým chováním žáků s PAS je nutné dodržovat tato pravidla:

- **pravidlo přesnosti, jasnosti instrukcí a zajištění předvídatelnosti:** většina žáků s PAS potřebuje větší míru struktury prostředí a činností, aby mohla kvalitně fungovat. Předvídatelnost a pravidelnost denních činností je pro žáky s PAS jistotou. Neznámé a nečekané události u nich mohou vyvolat stres a nejistotu, což může vést k úzkosti, problémovému chování nebo k výkyvům či selhání v obvykle zvládaných činnostech.
- **pravidlo jasné a konkrétní motivace:** žáci s PAS musejí více než jedinci bez této poruchy, vědět, proč mají činnost vykonávat. Sociální motivace vzhledem k omezené schopnosti empatie funguje méně. U žáků s PAS si všímáme zvýšené potřeby logických důvodů pro vykonání určité práce a splnění úkolů. Odpovědi opírající se o sociální pochopení nebývají pro žáky s PAS dostatečně motivující. Žáci s PAS mají obtíže s rozpoznáváním emocí (jak vlastních, tak i ostatních jedinců). Daleko účinnější je motivace, která dává konkrétní smysl. Při ztrátě motivace rapidně klesá i schopnost soustředění. Adekvátní motivace hraje velkou roli a enormně ovlivňuje veškeré jednání. Jednou z forem práce s motivací žáka je pozitivní posilování jeho silných stránek. Je třeba zohlednit problémy žáků s PAS s generalizací. Tato skutečnost

ovlivňuje různou míru zvládnání konkrétních osvojených dovedností v závislosti na aktuálním prostředí. Může proto nastat situace, že např. v domácím prostředí zvládnutou činnost není schopen žák zvládnout ve škole nebo v dalším prostředí, a naopak. To však neznamená, že tzv. „truceje“ či „dělá naschvály“. Problém s generalizací nelze řešit postihem žáka.

- **pravidlo vyšší míry tolerance:** způsoby jednání a komunikace s ostatními žáky i učiteli, jako např. nevhodné poznámky, netaktní přímočarost, otázky mimo kontext, banální výroky, úzkostné reakce při setkáních s novými lidmi, vulgární vyjadřování atd., kladou vyšší nároky na toleranci ze strany přítomných osob a vyžadují nutnou pedagogickou empatii ve školním prostředí i na akcích konaných mimo školu. I v afektní situaci je nezbytné vycházet ze zásad komunikace s osobami s PAS, viz Komunikační klíč (Komunikační soubor).
- **pravidlo důslednosti v přístupu:** spontánnost, rychlá změna původního plánu, nepřesnost a nedodržování stanovených pravidel uvádí žáky s PAS v chaos a nejistotu. V případě, že je potřeba změnit původní nastavený harmonogram a postup, je nezbytné jasně a logicky vysvětlit, proč ke změně dochází. Změnu je dobré podpořit vizualizovanou informací. Tam, kde se předpokládá občasný výskyt změn v zažitém režimu, je vhodné nastavit i náhradní variantu v souladu s individuálním nastavením, schopnostmi a potřebami konkrétního žáka s PAS. Dle schopností konkrétního žáka je dobré zvážit možnost začlenění tzv. „plánů B“, náhradní varianty konkrétního postupu nebo řešení situace, k základní variantě A.
- **vyšší míra vizuální podpory:** vizuální podpora pomáhá většině žáků při učení a vstřebávání nových informací. Pro většinu žáků s PAS je vizuální informace nezbytnou podporou pro pochopení významu předávané informace smysluplného významu. Pokud chceme, aby si žák s PAS pracovní činnost osvojil, je třeba ji předvést nebo rozkreslit (využit tzv. procesuálních schémat), která lze postupně zjednodušovat a doplnit verbálním vysvětlením. Žáci s PAS upřednostňují neživé věci (např. předměty) před ostatními jedinci. Důležitým pomocníkem mohou být pro žáky s PAS plány dne, psané připomínky a pravidla, vysvětlivky, procesní schémata, rozkreslené či rozepsané postupy činnosti, sepsané správné řešení situace, vizualizace času pomocí minutky, ale také komunikační technologie. V závislosti na povaze a závažnosti PAS je v období adaptace vhodné výrazně podpořit strukturalizaci prostoru, činností a času. Spolu s vnější motivací a individuálním přístupem tvoří základní principy tzv. strukturované učení, metodika vytvořená pro vzdělávání osob s PAS. Uplatnění uvedených principů pomáhá žákovi s PAS zodpovědět několik důležitých otázek: kde a kdy bude, co dělá, jak to má dělat, jak dlouho to bude trvat a proč to dělá. Strukturujeme žákovi čas, prostředí, ve kterém se pohybuje, i jednotlivé činnosti. Vizualizujeme veškeré informace, které by pro žáka s PAS bez této podpory nebyly dostatečně srozumitelné, nebo které by si nedokázal zapamatovat. Struktura prostředí, ve kterém se žák s PAS pohybuje, mu pomáhá v již zmiňované prostorové orientaci a dává mu tak odpověď na otázku „kde?“. Struktura tak nabízí "jistotu" tím, že vytváří předvídatelná spojení mezi místy, činnostmi a chováním. Struktura času – vytvoření vizualizovaného denního programu, umožňuje žákovi s PAS předvídat události, čas se tak stává konkrétní. Struktura pracovního programu – využití krabic s vnitřní strukturou, strukturované činnosti s vizualizací jednotlivých kroků.
- **nadstandardní řešení obtíží s pozorností:** při motorickém neklidu je možné dovolit žákovi s PAS manipulaci s předmětem a činností, která neruší ostatní a umožňuje

soustředění, jako např. mačkácí míček, provázek, gumička. Situace, které jsou ve skupině a vyžadují soustředění, je zapotřebí zejména zpočátku redukovat na minimum. Dobré je podporovat aktivity, které žákovi s PAS umožní přijatelný pohyb v hodině, jako je rozdávání papírů, sbírání sešitů atd. Pro zvýšení pozornosti je důležité pravidelné a vyvážené střídání odpočinku a činnosti.

- **vyšší míra vysvětlování sociálně komunikačních pravidel a situací, vyšší míra pomoci v některých situacích, které vyžadují praktický úsudek:** u žáků s PAS dochází k odlišnému chápání ironie, sarkasmu, či metafoře, proto je dobré se jim v komunikaci vyhnout, neboť jsou pro ně matoucí a nepříjemné. Mnohdy je důležité upozornit žáka na zdánlivě všeobecně známé skutečnosti, jako je možnost či nutnost vyjednat si výjimku, vznést dotaz apod. Dotazy těmto žákům je důležité klást přesně a vhodně zvolenou formulací. Mnohdy je nutné, se v zájmu podání dobrého výkonu ujistit, zda žák ví, jak po sobě následují připravené činnosti. Nadstandardně, přesně a konkrétně je třeba vysvětlit, co se od žáka očekává z hlediska množství a kvality práce, např. vymezení začátku a konce činnosti. Nelze se spoléhat na pružnost v myšlení a schopnost rychle se přizpůsobit nové situaci. Důležité je dávat žákovi s PAS zpětnou vazbu o jeho výkonech, např. formou bodů nebo škály. Při diskusi se třídou je zapotřebí neignorovat někdy i značně osobité příspěvky, snažit se porozumět jejich významu, dát přiměřený prostor k projevení vlastního názoru. V případě obtíží se sociálně přijatelnými hranicemi příspěvku je nutné si pomoci vzájemně vymezeným časem, zařazením vhodné formy nácviku sociálních dovedností.
- **možnost odpočinku, relaxace:** pro prevenci vzniku nežádoucího chování, stresu, či afektu způsobeného únavou a „přetažením“, je velmi důležitá možnost odpočinku, která dokáže navodit zklidnění. Pro odpočinek je vhodné vymežit konkrétní prostor.

PŘÍKLADY Z PRAXE

Doslovné chápání Informací:

Příklad č. 1

Na konci vyučovací hodiny učitel sdělí: „O čem jsme si dnes povídali, si přečtete do příští hodiny v učebnici na straně XY.“

Reakce žáka s PAS: splní, oč byl požádán, tj. přečte si zadanou stránku. Obsah se nenaučí.

Vývoj situace v následující vyučovací hodině: při ověřování učiva je žák učitelem hodnocen jako nepřipravený. Žák nerozumí, proč je hodnocen jako nepřipravený, když splnil v domácí přípravě to, co učitel vyžadoval, tj. přečetl si zadanou stránku v učebnici.

Proč došlo k nedorozumění: učitel dal třídě informaci, ale neověřil si, zda, případně jak a nakolik žák s PAS informaci porozuměl.

Příklad č. 2

Žák s PAS se bojí projít chodbou, kde vykonává dozor učitel XY. Má panické obavy. Vždy kříží ruce přes svá prsa a drží si ramena. Třídní učitel řeší tak, že ho čeká na začátku chodby a odvede do třídy, protože žák není schopen sám dojít. Má-li dozor jiný učitel, problém není.

Až časem se podaří zjistit, proč má žák strach projít chodbou. Učitel XY během dozoru na chodbě a v přilehlých třídách, vyžaduje, aby dveře tříd byly otevřené. Během jednoho dozoru žák s PAS dveře neustále zavírá. Když se situace opakuje poněkoličatě, učitel žákovi řekne: „Ještě jednou a urazím ti ruce u samého ramene“.

Proč došlo k situaci:

a) žák se řídil pokyny třídního učitele. Jeden z nich zněl: „Dveře od třídy se zavírají“. Vždy však byl pokyn dán v situaci, kdy začala vyučovací hodina a učitel a žáci již byli ve třídě. Do

nové situace žák přenesl pouze pokyn vztahující se ke dveřím, ale nedovedl vyhodnotit, že situace je odlišná.

b) dozorující učitel, přestože byl na organizační poradě informován, že ve škole bude žák s PAS, tuto informaci zřejmě nebral jako významnou, o problematiku PAS se nezajímal a nedovedl proto v danou chvíli vyhodnotit, že jeho výrok bude tímto žákem chápán jinak než žáky intaktními.

Dodatek: výrok učitele byl pro žáka traumatizující. Očekával, že učitel slib splní. Nevěděl však kdy a jak.

Používání přirovnání

Příklad č. 3

Učitel podává při objasňování učiva informace, které nejsou žáky přijímány, a tak řekne: „Jako bych házel hrách na stěnu“.

Reakce žáka s PAS: před následující hodinou přistaví ke stěně židli.

Vývoj situace:

a) Učitel po příchodu do třídy nařídí židli vrátit na původní místo a dále neřeší. Žák s PAS nerozumí.

b) Učitel po příchodu do třídy zjišťuje, kdo dal židli ke stěně. Žák s PAS sdělí, že on. Je mu to vytknuto. Židli musí vrátit na původní místo. Nerozumí.

c) Učitel po příchodu do třídy zjišťuje, kdo dal židli ke stěně. Žák s PAS sdělí, že on. Učitel se ptá proč. Žák sdělí, že židli přistavil proto, aby se učitel při házení hrachu dostal výš na stěnu.

Reakce učitele:

a) Zlobí se, že byl provokován, zesměšňován, žáka potrestá. Ten situaci nerozumí.

b) Snaží se žákovi na úrovni jeho aktuálního porozumění vysvětlit jinými slovy obsah přirovnání.

Proč žák s PAS přistavil židli ke stěně: vyhodnotil situaci tak, že stěna je vysoká a učitel nemá možnost dosáhnout vysoko a hodit tam hrách.

Potíže s generalizací

Příklad č. 4

Učitel ve výuce popisuje psa. Výklad doprovází obrazovým materiálem. Využívá obrázky či fotografie různých plemen, velikostí, barev psů atd.

Reakce žáka s PAS: žák sdělí učiteli, že na všech obrázcích nejsou psi.

Vývoj situace:

a) učitel znovu zopakuje, že na všech obrázcích jsou psi. Žák opět tvrdí, že na všech ne. Učitel situaci považuje za uzavřenou a dále na žákovo tvrzení nereaguje.

b) žák znovu upozorňuje, že na všech obrázcích nejsou psi. Situace je vypjatější, žák už informaci křičí. Učitel již nepovažuje za důležité tvrzení žáka, ale jeho chování.

c) žák je opakovaně nepochopen, opětovně vykřikuje, že na všech obrázcích nejsou psi. Učitele žáka označí za lháře a trestá jej písemnou poznámkou.

Proč se situace vyvíjela výše uvedeným způsobem:

a) žák znal pouze psa u babičky. Byl to hnědý jezevčík. Pojem pes měl spojen jen s tímto jedním a konkrétním jezevčíkem.

b) učitel nebyl detailně obeznámen s informacemi o žákovi, a zároveň nezjišťoval, proč neustále opakuje své tvrzení. Situaci učitel vyhodnotil jako nevhodné chování a žáka potrestal písemnou poznámkou.

Pravidla

Příklad č. 5

Učitel XY nastupuje na dozory na chodbě zpravidla později. Děje se tak zejména o přestávkách, kdy musí přejít z podlaží na podlaží.

Reakce žáka s PAS: sleduje nástup učitele a chodí oznamovat řediteli školy.

Reakce ředitele školy:

Ředitel žákovi vysvětlí, že není možné, aby za ním docházel každou přestávku. Dohodne se s ním, aby docházel 1x týdně v určitou dobu, přinesl mu písemný záznam nástupů učitele XY na dozor, že on situaci vyřeší. Oba dohodu plní. Žák rozumí, ví, že někdo přijímá informaci o nedodržování pravidel. Další řešení ho nezajímá. Ředitel se časem s žákem dohodl, že bude zaznamenávat nedodržování jiného pravidla. Ve vlastní třídě bude po poslední vyučovací hodině sledovat ne kdo, ale kolik žáků nezvedlo židli u lavice v konkrétní den. Řediteli jednou týdně předloží záznamy.

Příklad č. 6

V hodinách zeměpisu a dějepisu žák neustále přerušuje výklad učitele rozšiřujícími informacemi.

Důvody žáka s PAS: má v těchto oblastech velmi rozsáhlé vědomosti, chce je uplatnit. Neuvědomuje si, že vyrušuje.

Reakce učitele: dohodne se s žákem, že doplňující informace bude mít vždy možnost ostatním sdělit v posledních 3 minutách vyučovací hodiny. Dohodu dodržuje, žák ho nepřerušuje, protože ví, že bude mít k vyjádření prostor.

Rituály

Příklad č. 7

Žák s PAS se pravidelně každou vyučovací hodinu chová tak, že učitelku XY přivádí do situace, kdy hlasově přechází do fistule.

Důvody žáka s PAS: jeho záměrem není zlobit učitelku, nýbrž ji slyšet v její nejvyšší hlasové poloze, která mu připomíná jeho oblíbenou píšťalu.

Řešení situace: s učitelkou bylo pracováno tak, aby na podněty žáka reagovala jiným způsobem. Postupně se jí to dařilo. Žák ji přestal „vytáčet“.

Osobní zóna

Příklad č. 8

Popis situace: učitel zadá žákům samostatnou práci. Po chvíli zjistí, že žák s PAS má potíže. Chce mu pomoci. Tužkou v žákově sešitě ukáže na místo, kde došlo k chybě. Žák ho praští po ruce.

Proč žák s PAS fyzicky napadl učitele: učitel narušením žákova osobního prostoru vyvolal napětí, nervozitu, možná se objevila i úzkost. Žák se potřeboval uvolnit. Neměl možnost někam ustoupit či utéct.

Reakce učitele: nepoučený učitel situaci bude řešit jako nevhodné chování. Důsledkem bude poznámka, důtka apod. Poučený učitel řekne: „Promiň“. Příště se v obdobné situaci žáka zeptá, zda mu v jeho sešitě může tužkou něco ukázat.

SPOLUPRÁCE ŠKOLA-RODIČ ODBORNÍ PRACOVNÍCI

Pro všechny skupiny dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami při zajišťování bezpečnosti a zdraví ve školách a školských zařízeních platí obecné pravidlo nutné úzké spolupráce mezi školou, rodiči a školským poradenským zařízením. Speciální pedagog, který na základě speciálně pedagogického vyšetření zná specifika žáka i jeho silné stránky, poskytuje metodickou podporu pedagogickým pracovníkům školy i zákonným zástupcům

dítěte průběžně, v akutních případech neprodleně. Pro úspěšnou spolupráci je nutné nastavení, zavedení a využívání vzájemné informovanosti aktérů zapojených do vzdělávacího procesu žáka s PAS (pedagog, asistent pedagoga, zákonný zástupce, vychovatel, výchovný poradce, v případě, že má škola k dispozici, tak také školní speciální pedagog nebo školní psycholog) v dohodnutých intervalech a dohodnutým způsobem. Participace žáků zohledňuje nejen klíčový princip Úmluvy o právech dítěte, ale utvrzuje i dovednosti, které škola sama rozvíjí i prostřednictvím výchovy k občanství, resp. ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost: schopnost diskutovat, pracovat v týmu a respektovat ostatní, zodpovědně rozhodovat a nést následky rozhodnutí bez ohledu na to, zda jde o participaci na třídní, školní či mimoškolní úrovni. Vize školy, která funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, učitelé, rodiče) a jejich participaci na chodu školy, představuje rovněž jedno z kritérií, resp. indikátorů hodnocení kvalitní školy dle ČŠI: „Škola má jasně nastavená pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti školy (školní řád a další interní kodexy), a to v souladu s právním řádem a vizí a strategií rozvoje školy a mechanismus, jak se s nimi snadno mohou seznámit pedagogové, rodiče i zřizovatel. Škola udržuje konstruktivní komunikaci o pravidlech s pedagogy a hlavními aktéry vně školy (rodiče, zřizovatel), dbá na to, aby byli zapojeni do jejich tvorby a racionalizace. Škola má jasně nastavený mechanismus přenosu podnětů a jejich projednávání, pedagogům, žákům, rodičům a zákonným zástupcům žáků je znám a rozumějí mu.“ Klíčovým předpokladem k dosažení této vize je rovnocenný, partnerský vztah školy a rodičů, založený na důvěře a osvobozený od vzájemného zpochybňování kompetence rodičů vyjadřovat se k podobě jimi uskutečňované výchovy, a kompetence školy vyjadřovat se k jí uskutečňovanému vzdělávání žáka. V první řadě je zákonný zástupce ten, kdo rozhoduje o vzdělávací dráze svého dítěte, a mělo by se tak dít vždy v zájmu dítěte.

DOPORUČENÝ POSTUP ŠKOLY PRO PREVENCI VZNIKU PROBLÉMOVÝCH SITUACÍ U ŽÁKŮ S PAS

- Ředitel školy určí pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se školským poradenským zařízením, v jehož péči daný žák s PAS je. Tímto pedagogickým pracovníkem by měl být výchovný poradce, školní speciální pedagog či školní psycholog.
- Pověřený pedagogický pracovník seznámí s obecnými specifiky diagnózy PAS a zásadami pro předcházení rizikových projevů chování pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, kteří budou s žákem v kontaktu při výuce, v družině, při odborném výcviku, v tělocvičně, ve školní jídelně atd., se zásadními a podstatnými informacemi o individuálních zvláštěnostech a potřebách daného žáka. O této skutečnosti bude vyhotoven písemný zápis s podpisy všech zúčastněných. Pověřený pedagogický pracovník zajistí ve spolupráci se školním metodikem prevence a pracovníkem školského poradenského zařízení, který se problematikou PAS zabývá, besedy a osvětu žákům školy a jejich rodičům takovou formou, která respektuje typ PAS, nastavení a situaci konkrétního žáka s PAS a případné doporučení odborníků jako psycholog, psychiatr, neurolog atp.
- Pověřený pedagogický pracovník úzce spolupracuje s třídním učitelem žáka, asistentem pedagoga a školním metodikem prevence, ve spolupráci s metodikem prevence organizuje kasuistické semináře pro sdílení dobré i špatné praxe v oblasti prevence a předcházení vzniku nežádoucího chování žáků s PAS, nebo v oblasti řešení akutních rizikových situací. Zajišťuje pravidelné supervize pedagogického týmu

podílejícího se na vzdělávání žáka s PAS odborníkem z praxe, případně zajišťuje možnost spolupráce s odborným pracovištěm v souvislosti s dlouhodobým nácvikem zvládnutí krizových situací souvisejících s projevy agrese.

- Třídní učitel, případně jím pověřený asistent pedagoga, úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáka a pravidelně je kontaktuje ve snaze získání aktuálních informací o případných změnách. Dle nastavených pravidel školy sám, nebo prostřednictvím určeného pracovníka školy, rovněž kontaktuje klíčového pedagoga školské poradenské zařízení, v jehož péči je žák s PAS veden.
- Třídní učitel, případně jím pověřený asistent pedagoga, pravidelně informuje zákonné zástupce žáka o průběhu vzdělávání. Neprodleně informuje zákonné zástupce žáka a pověřeného pracovníka školy o změnách v chování, změnách aktuálního zdravotního stavu, projevech rizikového chování žáka, o plánovaných nebo náhlých změnách ve školním prostředí oproti nastavenému standardu (například onemocnění, akutní nebo plánované rekonstrukce opravy v areálu školy apod.).
- Třídní učitel při práci s třídním kolektivem vždy zohledňuje věk žáků. Způsobem přiměřeným věku žáků formou nejrůznějších metod rozvíjí schopnost diskutovat, pracovat v týmu a respektovat ostatní, uvědomovat si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty a snášenlivosti.
- Třídní učitel v případě potřeby a po dohodě se zákonným zástupcem, spolupracuje s lékařskými specialisty, v jejichž péči žák s PAS je – především praktický lékař pro děti a dorost, dětský psychiatr, případně dětský klinický psycholog.

ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A ZDRAVÍ – ŠKOLNÍ ŘÁD – KRIZOVÝ PLÁN

Obecně platná pravidla dodržování bezpečnosti při výuce, o přestávkách, při pohybu v prostorách školy i mimo ni, při odborném výcviku atd., vymezená v Příloze č. 14 Rizikové chování, materiálu „Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28)“, jsou závazná pro všechny skupiny dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pro případ výjimečných situací má každá škola mít vytvořen **krizový plán**. Krizový plán vypracovává škola individuálně pro žáka, kterému krizová situace hrozí z důvodu přidružených zdravotních komplikací, včetně žáků s PAS. Za zpracování do vnitřních směrnic školy a školského zařízení zodpovídá ředitel školy. Směrnice školy v souvislosti s vytvořením krizového plánu by měla obsahovat údaje o tom, co je cílem takového plánu, kdo je odpovědný za vyplnění krizového plánu, kdo jej vyplňuje, kde bude uložen, dodržování doporučených pravidel a případných opatření, princip vyhodnocování nastavených pravidel apod. Krizový plán by měl obsahovat postupy, které přesně řeší individuální krizové situace, jež mohou nastat. Postupy by měly být jasné a závazné pro každého pracovníka školy, určují konkrétní kompetence a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců. Krizový plán by měl obsahovat popis konkrétních kroků při vzniku nevhodného chování, problémového chování či problémové situace, vymezení kompetencí a odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců, včetně přesného stanovení podmínek, kdy a za jakých okolností škola žádá o pomoc jiné odborníky, např. linku 155.

Za zcela neadekvátní a neakceptovatelný postup školy zajištění bezpečí a ochrany zdraví žáků v případě vyústění nežádoucích projevů chování žáka s PAS, je psychický či fyzický trest. Návrh struktury a obsahu krizového plánu pro případ předcházení vzniku problémových

situací u žáků s PAS ve školách či školských zařízeních, je v samostatnou přílohou tohoto dokumentu. Podrobnější informace k oblasti primární prevence rizikového chování jsou zveřejněny také na internetových stránkách, dostupné [zde](#).

PŘÍKLADY ORGANIZACÍ ZAMĚŘENÝCH NA PROBLEMATIKU PAS

- Národní ústav pro autismus, z. ú., <http://www.praha.apla.cz/>
Občanské sdružení poskytující podporu osobám s PAS,
<http://www.zasklem.com/>
- RAIN-MAN, sdružení rodičů a přátel dětí s autismem (spolek), Ostrava,
<http://www.rain-man.cz/>
- Rett Community, Spolek rodičů a přátel dívek s Rettovým syndromem,
<http://www.rett-cz.com/>
- Křesadlo HK, Centrum pomoci lidem s PAS, z.ú.,
<https://www.kresadlohk.cz/>
- Centrum Terapie Autismu, <http://www.cta.cz/o-nas/>
- Jdeme autistům naproti - Olomouc o.s." ve zkratce JAN - Olomouc o.s. ,
<http://www.jan-olomouc.cz/>
- AUT – Spolek rodičů dětí s PAS, <http://autistickaskola.cz/cs/podporujinas/organizace/aut-spolek-rodicu-deti-s-pas/>
- Občanské sdružení ProCit, z.s., <http://www.autismusprocit.cz/>

DOPORUČENÉ ODKAZY, LITERATURA

Literatura:

BAZALOVÁ, B., NOVÁKOVÁ, J. *Zkušenosti žáků s poruchou autistického spektra s inkluzivním vzděláváním*. In KLENKOVÁ, J., VÍTKOVÁ, M. et. al. *Inkluzivní vzdělávání se zřetelem na věkové skupiny a druhy postižení*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5731-9.

BĚLOHLÁVKOVÁ, L., VOSMIK, M. *Žáci s poruchou autistického spektra v běžné škole*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-687-2.

BITTMANNOVÁ, L., BITTMANN, J. *Prevence a účinné řešení šikany. U žáků a studentů s Aspergerovým syndromem a vysoce funkčním autismem*. Pasparta, 2016.

ČADILOVÁ, V., ŽAMPACHOVÁ, Z. *Specifika výchovy, vzdělávání a celoživotní podpory lidí s Aspergerovým syndromem*. Praha: IPPP, 2006. ISBN 80-86856-20-8.

DUBIN, N. *Šikana dětí s poruchami autistického spektra*. Praha: Portál, 2009. ISBN 80-7367-041-0.

GILLBERG, E., PEETERS, T. *Autismus – zdravotní a výchovné aspekty*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-856-2.

GRANDINOVÁ, T., PANEK R., *Mozek autisty*. Praha: Mladá fronta, 2014. ISBN 978-80-204-3115-8.

GRANDIN T., *Jak to vidím já*. Praha: Csémy Miklós ve spolupráci s Janou Csémy, 2015. ISBN 978-80-906078-0-4.

KENDÍKOVÁ, J., VOSMÍK, M. *Jak zvládnout problémy dětí se školou*. Praha: Pasparta, 2016. ISBN 978-80-905576-0-4.

KOLÁŘ, M. *Nová cesta k léčbě šikany*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-871-5.

NAOKI, H., *A proto skáču!* Praha: Pasparta, 2016. ISBN 978-80-7432-711-
ŘÍČAN, P., JANTOŠOVÁ, P. *Jak na šikanu*, Praha: Grada, 2010. ISBN 978-
80-247-2991-6.

Č. j. MSMT-5217/2017-1

13

THOROVÁ, K. *Poruchy autistického spektra*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-
7367-091-7.

VANÍČKOVÁ, E., FAIERAJZLOVÁ, V., NEJEDLÁ, M., VOTAVOVÁ, J. *Škola
přátelská dětem. Stručný průvodce manuálem UNICEF pohledem
nejlepšího zájmu dětí*. Praha: Univerzita Karlova, LF, 2012. ISBN 978-80-
260-2883-3.

WELTON, J., *Povím vám o Aspergerově syndromu*. Brno: Edika, 2014.
ISBN 978-80-266-0564-5.

YAU, A., *Autismus Praktická příručka pro rodiče*. Praha: Csémy Miklós ve
spolupráci s Janou Czémy, 2016. ISBN 978-80-906078-1-1.

Právní normy:

Úmluva o právech dítěte, Sdělení FMZV č. 104/1991 Sb.

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, sdělení č. 10/2010
Sb. m.s.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším
odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších
předpisů

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími
potřebami a žáků nadaných

Metodické pokyny:

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci
a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, dostupný [zde](#).

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí
a mládeže (Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28), dostupné [zde](#).

Internetové odkazy:

Dostupné z: [http://znv.nidv.cz/neformalni-vzdelavani/volnycas/
participace/slovník-participace](http://znv.nidv.cz/neformalni-vzdelavani/volnycas/participace/slovník-participace)

Dostupné z: [http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Kriteriahodnoceni/
Kriteria-hodnoceni-podminek,-prubehu-a-vysledk-\(5\)](http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Kriteriahodnoceni/Kriteria-hodnoceni-podminek,-prubehu-a-vysledk-(5))

Slovník pojmů

Dysfázie:

neboli také specificky narušený vývoj řeči, který se projevuje ztíženou schopností nebo neschopností naučit se verbálně komunikovat, i když podmínky pro rozvoj řeči jsou přiměřené. U vývojové dysfázie dochází k poruše centrálního zpracování řečového signálu. To znamená, že dítě vše slyší, vidí, nemá žádnou poruchu sluchu, či zraku, ale jeho centrální nervová soustava a mozek nejsou schopny dostatečně správně zpracovat sluchové a zrakové signály, které dítě přijímá z okolí.

Echolálie:

automatické opakování slov vyslovených druhou osobou, bez pochopení významu. Jedná se o opakování slov, slovních spojení nebo zvuků z toho důvodu, že se líbí jak slovo nebo zvuk zní. Echolálie se může vyskytovat běžně u všech dětí při procesu učení se řeči.

Generalizace:

tvoření obecných pojmů z pojmů méně obecných n. jedinečných; rozšíření podmíněné reakce na podnět, který se podobá původnímu podmíněnému podnětu (není však stejný).

Komunikační klíč:

Komunikační soubor – soubor dostupný na internetových stránkách MŠMT, dostupný [zde](#).

Mutismus:

náhlá ztráta schopnosti mluvit (používat mluvené řeči). Projevuje se především funkční ztrátou řeči, celkovým odmítáním komunikovat, mlčením ze studu, ze strachu či z jiných příčin. Mutismem označujeme mlčení po ukončení řečového vývoje při existující schopnosti mluvení a řeči.

Procesní schéma:

jedná se o analyticky rozpracovaný úkol na elementární kroky a vytvoření schématu po sobě následujících kroků, které vedou k cíli, jednoduchý obrazový návod k různým činnostem, slouží k nácviku samostatnosti při činnostech. Dítě přesně vidí, jaký bude postup při provádění činností.

Repetitivní doptávání:

opakování otázek bez potřeby získání doptávané informace.

Rigidní a kompulzivní chování:

nutkavé jednání, které probíhá stále stejně jako např. mytí rukou určitým způsobem, šlapaní na kanály, kontrolování elektrických spotřebičů, zámek atp.

Sociabilita:

schopnost a dovednost vstupovat do vztahů ve společnosti.

Sociální motivace:

motivace v sociálním kontextu, učení kvůli kladnému sociálnímu hodnocení, a pro získání dobrých vztahů s lidmi, na kterých učícímu se záleží.

Strukturalizace a vizualizace (struktura prostředí):

strukturalizace a vizualizace se v souvislosti se vzděláváním a výchovou žáků s PAS setkáváme velmi často. Spolu s vnější motivací a individuálním přístupem tvoří základní principy tzv. strukturovaného učení, metodiky vytvořené pro vzdělávání osob s PAS. Uplatnění uvedených principů pomáhá žákovi s PAS zodpovědět několik důležitých otázek: kde a kdy bude, co dělá, jak to má dělat, jak dlouho to bude trvat a proč to dělá. Strukturujeme žákovi čas, prostředí, ve kterém se pohybuje, i jednotlivé činnosti. Vizualizujeme veškeré informace, které by pro žáka s PAS bez této podpory nebyly dostatečně srozumitelné nebo které by si nedokázalo zapamatovat. Struktura prostředí, ve kterém se žák s autismem pohybuje, mu pomáhá v již zmiňované prostorové orientaci a dává mu tak odpověď na otázku kde? Struktura tak nabízí "jistotu" tím, že vytváří předvídatelná spojení mezi místy, činnostmi a chováním. Struktura času – vytvoření vizualizovaného denního programu, umožňuje žákovi s autismem předvídat události, čas se tak stává konkrétní. Struktura pracovního programu – využití krabic s vnitřní strukturou, strukturované činnosti s vizualizací jednotlivých kroků.

Variabilita:

proměnlivost, odchylnost od normálu, rozmanitost (rozmanitost ve všech formách, úrovních a kombinacích projevů).

Verbalismus:

mnohomluvnost, nadměrné hromadění bezobsažných slov.

Plán práce metodika prevence

- Adaptační kurz pro nově příchozí studenty – prima, 1. C, 1. D (začátek září) – ve spolupráci se školní psycholožkou
- Program pro stmelení třídního kolektivu ve třídách sekunda, 2.C a 2. D, které neměly možnost se poznat v uplynulém školním roce – přesný termín nebyl stanoven
- Beseda na téma kyberšikana – Policie ČR (kpt. Procházková) – přesný termín nebyl stanoven
- Program/beseda o poruchách příjmu potravy – Centrum Anabell Brno – přesný termín nebyl stanoven
- Preventivní program na téma netolismus – termín ani realizátor zatím nebyl stanoven
- Školní akce: třídní vánoční besídky, sportovní turnaje, lyžařský kurz pro studenty sekundy a 1. ročníku VG, exkurze do Prahy (2. ročník VG), sportovní kurz (septima, 3. C a 3. D), školní výlety jednotlivých tříd. Tyto akce se uskuteční během celého školního roku v závislosti na epidemiologické situaci.

Plán práce koordinátorky pro podporu nadaných a mimořádně nadaných žáků a studentů

Září

- Spolupráce s JCMM – akce pro nadané
- Spolupráce s Recetox – akce pro nadané
- DofE – Mezinárodní cena vévody z Edinburghu (nábor a podpora stávajících účastníků)

Říjen

- DofE
- Podzimní T-exkurze (nabídka)

Listopad

- DofE
- Workshop - Údif

Prosinec

- DofE

Leden

- organizace okresního kola fyzikální olympiády (kategorie E, F)
- nábor studentů na Jadernou maturitu (spolupráce s ČEZ)
- DofE
- Den otevřených dveří

Únor

- DofE

Březen

- DofE
- Jarní T-exkurze (nabídka)

Duben

- organizace okresního kola fyzikální olympiády Archimediáda (kategorie G)
- DofE

Květen

- DofE
- Jaderná maturita

Červen

- DofE
- CTM online (nabídka)
- MjUNI, junior VUT (nabídka)

Plán práce školní psycholožky

Průběžně:

- péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- individuální práce se studenty s osobními problémy,
- individuální a rodinné terapie,
- komunikace se studenty, pedagogy, zákonnými zástupci,
- diagnostika profesní orientace a kariérové poradenství,
- krizová intervence a pomoc při zpracování krize studentů, pedagogických pracovníků a zákonných zástupců,
- spolupráce se ŠPP, zejména s VP při nastavování podpůrných opatření,
- diagnostika při výchovných a vzdělávacích problémech studentů,
- depistáž a diagnostika nadaných dětí,
- zjišťování sociálního klimatu,
- podpora spolupráce třídy a třídního učitele,
- screening, ankety, dotazníky ve škole,
- účast na poradách školy a na poradách ŠPP,
- výuka semináře psychologie,
- podílení se na fungování školního parlamentu.

Plán práce:

Adaptační pobyty 1. A, 1. C, 1. D ve dnech 6. - 10. 9. 2021

Školní parlament – teambuildingové setkání

Diagnostika profesní orientace pro zájemce ze 7. A a 3. C a následný poradenský rozhovor s interpretací výsledků – termín bude upřesněn

Práce se třídou 1. A - podpora komunikace, spolupráce a vzájemné tolerance – termín bude upřesněn

Technologie a prevence – preventivní program

Efektivní učení – workshop – termín bude upřesněn

Diagnostika profesní orientace pro zájemce z 2. C, 2. D a 6. A a následný poradenský rozhovor s interpretací výsledků – termín bude upřesněn

